



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Blanky Vernerové a Mgr. Markéty Jiráskové ve věci

žalobkyně: **Ing. E. V.**, narozená dne xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupená advokátem Mgr. Lukášem Trojanem
sídlím Na Strži 2102/61a, 140 00 Praha 4

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlím Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO 69797111, sídlím Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 6 510 641,80 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. června 2022,
č. j. 10 C 89/2021-516,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. **mění** částečně tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 50 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky za dobu od 9. 4. 2021 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku; jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 4 328 Kč k rukám právního zástupce žalobkyně, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnosti uhradit žalobkyni 106 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky od 9. 4. 2021 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu ve zbývajícím požadavku žalobkyně na zaplacení 6 510 641,80 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 9. 4. 2021 do zaplacení (výrok II.) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, již se žalobkyně po částečných zpětvzetích žaloby domáhala zaplacení částky 6 616 641,80 Kč s příslušenstvím jakožto zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou jí nezákonným trestním řízením vedeným u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 T 8/2014. Žalobkyně popisovala zásahy do své osobnostní sféry, zejména do dobrého jména, cti a důstojnosti, poukazovala na medializaci případu, profesní, zdravotní a rodinné zásahy a též na nezákonný způsob vedení trestního řízení, kdy státní zástupkyně byla z kauzy odvolána a předseda senátu Městského soudu v Praze byl kárně stíhán za manipulaci s protokoly. Žalobkyně dále zdůrazňovala, že v průběhu řízení byla nejprve dvakrát nepravomocně odsouzena a teprve až poté došlo k jejímu zproštění.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že dne 26. 3. 2013 vydala Policie České republiky pod č. j. ÚOOZ-2087/TČ-2012-292100 usnesení ve smyslu § 160 odst. 1 tr. řádu, kterým zahájila mj. trestní stíhání žalobkyně pro podezření ze spáchání zločinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku v jednočinném souběhu se zločinem porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku. Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 8. 9. 2016, sp. zn. 10 T 8/2014, kterým byla žalobkyně uznána vinnou spácháním zločinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) a b) tr. zákoníku a zločinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku a byla nepravomocně odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání tří let podmínečně odloženému na zkušební dobu tří let. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 9. 2018, sp. zn. 5 To 21/2018, byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2016 zrušen, mimo jiné v odsuzující části ve vztahu k žalobkyni a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Rozsudkem ze 17. 12. 2018, sp. zn. 10 T 8/2014, bylo Městským soudem v Praze rozhodnuto tak, že žalobkyně byla znovu shledána vinnou ze zločinu podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) a b) tr. zákoníku a podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 27. 6. 2019, č. j. 5 To 17/2019-13236, znovu zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2018 a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení a zároveň rozhodl, že věc má být projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2020, č. j. 10 T 8/2014-14491, bylo rozhodnuto tak, že žalobkyně se podle § 226 písm. b) tr. řádu zprošťuje obžaloby. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 13. 5. 2020. Trestní řízení vedené vůči žalobkyni trvalo 7 let a téměř 2 měsíce, žalobkyni hrozil trest odnětí svobody v trestní sazbě od 2 do 8 let a v průběhu trestního řízení byla žalobkyně dvakrát nepravomocně odsouzena. Dále soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně svůj nárok předběžně uplatnila u žalované dne 8. 10. 2020 a že žalovaná žalobkyni uhradila za nemajetkovou újmu způsobenou vydáním nezákonného rozhodnutí dne 9. 4. 2021 částku 344 000 Kč a dne 13. 4. 2021 poskytla žalobkyni omluvu za negativní následky a útrapy vyvolané u žalobkyně jejím trestním stíháním. Žalovaná také žalobkyni uhradila na náhradě škody tvořené náklady na obhajobu 607 843,50 Kč a nahradila žalobkyni i jí vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou délkou řízení ve výši 64 750 Kč.
4. Soud I. stupně zjistil, že se trestní stíhání žalobkyně negativně projevilo na jejím xxx stavu, který se postupně zhoršoval. Začal se projevovat xxx xxx xxxx xxxxx, kdy žalobkyně navštívila xxx, u něhož byla léčena až do ukončení svého trestního stíhání. Xxx obtíže žalobkyně byly charakterizovány jako xxx xxx xxx. Došlo také ke zhoršení fyzického zdraví žalobkyně, která často trpěla xxx xxx xxx, xxx xxxx xxxx, což vedlo v roce 2016 k nutnosti odvezení žalobkyně na urgentní příjem.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

5. Soud I. stupně zohlednil, že v důsledku rozsáhlé medializace trestního řízení ve vztahu k tzv. kauze Xxx se trestní stíhání, a to výslovně i ve vztahu k žalobkyni, dostalo do širokého podvědomí veřejnosti, když žalobkyně byla při medializaci zmiňována jménem i obrazem. Média informovala o průběhu trestního řízení tak, že trestní stíhání je podloženo znaleckými posudky, z nichž je dovozováno, že ve věci smluv uzavřených v kauze Xxx došlo ke spáchání trestné činnosti, a to právě i žalobkyní. O této trestní kauze informovala média průběžně v návaznosti na jednotlivá stadia vyšetřování a průběh soudních jednání; nakonec bylo médiu obsáhle informováno i o tom, že žalobkyně byla obžaloby zproštěna. Soud I. stupně současně dospěl k závěru, že v řízení nebylo zjištěno, že by medializace kauzy Xxx, a to ani ve vztahu k žalobkyni, byla vyvolána či zapříčiněna orgány činnými v trestním řízení, a proto nebylo lze uzavřít, že medializace případu by byla přičitatelná k tíži státu.
6. Soud I. stupně vyšel z toho, že žalobkyně byla vystavena újmě z důvodu postupu orgánů činných v trestním řízení, konkrétně Městského soudu v Praze tím, že v trestním řízení došlo k rozsáhlé manipulaci s přepisem protokolů z hlavních líčení, a to minimálně ve dvanácti případech, za což byl kárně postížen tehdejší předseda senátu JUDr. A. Sotolář. K manipulaci s protokoly došlo v neprospěch obžalovaných, tedy i žalobkyně, což vyvolávalo odůvodněné na straně žalobkyně zvýšenou újmu a obavu z nezákonně vedeného trestního stíhání. Způsob vedení trestního řízení nesla žalobkyně úkorně.
7. Soud I. stupně měl za prokázaný zásah do osobního života žalobkyně v tom směru, že žalobkyně musela za účelem své obhajoby studovat rozsáhlé materiály (desítky smluv čítající tisíce stran textu), obsáhlé protokoly z jednání, u nichž kontrolovala soulad písemného vyhotovení se zvukovými záznamy. To pro ni bylo i psychicky obtížné, neboť tímto postupem musela znovu prožívat hlavní líčení. Trestní stíhání tedy žalobkyni časově velmi zaneprázdnilo. Soud I. stupně vzal do úvahy, že žalobkyně byla vedením trestního stíhání dotčena i v oblasti volnočasových aktivit, zejména pokud jde o činnost ekonomky pro dva spolky zabývající se dobročinnou či kulturní činností, když soud I. stupně uvěřil tomu, že tyto aktivity musela žalobkyně v důsledku vytíženosti trestním řízením, zejména v období po roce 2014, výrazně utlumit.
8. Soud I. stupně měl za zjištěné zásahy v oblasti cti, důstojnosti a obecně osobního života žalobkyně, neboť žalobkyně, která bojovala proti korupci, velmi negativně vnímala, že byla vystavena nedůvodnému trestnímu stíhání pro podezření, že porušila pravidla hospodářské soutěže a povinnosti při správě cizího majetku. Tato skutečnost žalobkyni poškozovala i v očích jejího okolí a veřejnosti, zejména pokud jde o její důvěryhodnost. Soud I. stupně zohlednil, že žalobkyně úkorně nesla to, že o ní média hovořila jako o člověku, který měl nikoliv řádně nakládat s veřejnými prostředky, proti čemuž naopak žalobkyně bojovala v rámci komunální politiky. Žalobkyně byla dotčena na své cti a důstojnosti i tím, že v důsledku trestního stíhání byla negativně vnímána veřejností, což mělo odraz například v tom, že vyšetřovací parlamentní komise ve své závěrečné zprávě z roku 2014 vycházela z předpokladu, že trestná činnost, z níž byla žalobkyně obviněna, se jednoznačně stala, a navrhovala celou kauzu řádně došetřit.
9. Soud I. stupně zjistil, že došlo k zásahu do profesní sféry žalobkyně, když musela omezit svoji aktivitu ekonomky ve společnosti, s kterou od devadesátých let podnikala. Došlo také k újmě žalobkyně v oblasti její politické angažovanosti, když bylo prokázáno, že její trestní stíhání bylo využíváno k politickému boji v rámci Zastupitelstva hlavního města Prahy. Bylo navrženo její odvolání z funkce radní a trestní stíhání jí bylo často připomínáno ve snaze relativizovat její vyjádření či námítky k tématům, zejména v oblasti IT. Žalobkyně sice byla v roce xxx zvolena do Zastupitelstva hlavního města Prahy, v důsledku vedení předmětného trestního řízení však nezískala strana TOP 09 celkově tolik hlasů, aby mohla žalobkyně výrazněji prosazovat v komunální politice svůj vliv a teoreticky být i ve vedení hlavního města Prahy. Po roce xxx se tedy žalobkyně účastnila komunální politiky jakožto politik opoziční. V důsledku toho, že žalobkyně byla konfrontována s trestním stíháním, rezignovala posléze na svou politickou aktivitu a v roce xxx již do Zastupitelstva hlavního města Prahy nekandidovala.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

10. Ve sféře rodinné nebyly soudem I. stupně zjištěny žádné zásahy, naopak bylo prokázáno, že rodinné prostředí žalobkyni podporovalo, a to byt' ostatní členové rodiny nesli trestní stíhání žalobkyně rovněž obtížně.
11. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 1 odst. 1, § 2, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 14 odst. 1 a 3, § 15 odst. 2, § 26 a § 31a odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), že žaloba je částečně důvodná. Soud I. stupně shledal, že byly naplněny podmínky pro vznik odpovědnosti státu za újmu, neboť ve vztahu k žalobkyni bylo vydáno nezákonné rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání), které bylo pro nezákonnost zrušeno, resp. jeho nezákonnost byla deklarována pravomocným zprošťujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2020, č. j. 10 T 8/2014-14491, a v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikla žalobkyni nemajetková újma.
12. Soud I. stupně uvedl, že jak délka trestního stíhání žalobkyně, tak povaha trestné činnosti, pro kterou byla stíhána, tak zásahy do osobnostní sféry žalobkyně, svědčí pro to, že dostačujícím odškodněním vzniklé nemajetkové újmy není toliko konstatování porušení práva žalobkyně, ale že se žalobkyni má dostat zadostiučinění formou finančního plnění. Soud I. stupně vyšel z toho, že ačkoliv povaha trestné činnosti, pro kterou byla žalobkyně stíhána, obecně nevyvolává zvýšenou míru společenského odsouzení, tak žalobkyně byla aktivním odpůrcem totalitního režimu a vymezovala se vůči korupci, proto ji stíhání právě pro tuto majetkovou trestnou činnost výrazněji zasáhlo.
13. Soud I. stupně poté s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu R 67/2016 při zvažování přiměřené výše odškodnění, která by měla být žalobkyni poskytnuta za jí vzniklou nemajetkovou újmu, porovnal případ žalobkyně s obdobnými případy, jejichž shodné a rozdílné prvky podrobně rozebral pod body 56. až 60. odůvodnění svého rozsudku. Za nejvíce obdobný případ označil soud I. stupně věc projednávanou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 C 24/2018 (u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 20 Co 318/2021) a konstatoval, že v něm bylo žalobci přiznáno odškodnění ve výši 300 000 Kč, jednalo se o spoluobžalovaného žalobkyně v téže trestní věci, kdy s ohledem na totožnosti a zároveň odlišnosti případu (a to i v zásazích do osobnostních sfér těchto osob i v délce řízení; blíže viz bod 57. odůvodnění rozsudku soudu I. stupně) přistoupil soud I. stupně k navýšení odškodnění oproti odškodnění pravomocně přiznanému s žalobkyní původně spoluobžalované osobě o dalších 150 000 Kč s tím, že jako adekvátní částku odškodnění ve vztahu k žalobkyni shledal částku 450 000 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobkyně již v rámci mimosoudního projednání věci obdržela od žalované plnění ve výši 344 000 Kč, uložil soud I. stupně žalované povinnost zaplatit žalobkyni již jen 106 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od doby, kdy se žalovaná dostala do prodlení s její úhradou. Ve zbývající části soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl.
14. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 3, § 146 odst. 2 a § 151 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Uvedl, že se žalobkyně původně domáhala zaplacení částky 12 572 514,50 Kč tvořené z částky 6 616 641,80 Kč jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu (tarifní hodnota 50 000 Kč podle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013), z částky 916 514,50 Kč jako náhrada škody spočívající v nákladech obhajoby a z částky 5 039 358,20 Kč jako náhrada škody spočívající v ušlém zisku (v obou případech je tarifní hodnotou výše nárokované škody). Tarifní hodnota předmětu řízení tedy činila 6 005 872,70 Kč, žalobkyně byla úspěšná v tarifní hodnotě 50 000 Kč (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2707/2013), když řízení bylo ve vztahu k požadavku žalobkyně na náhradu majetkové škody ve výši 5 955 872,70 Kč zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku, čímž procesně zavinila zastavení řízení. Úspěch žalované v řízení činil 99,17 %, což soud I. stupně vyhodnotil podle § 142 odst. 3 o. s. ř. jakožto neúspěch zcela nepatrný (0,83 %), a přiznal proto

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

žalované plnou náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 900 Kč za 13 paušálních náhrad nezastoupeného účastníka (jedna náhrada á 300 Kč).

15. O lhůtě k plnění soud I. stupně rozhodl podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř., když takto prodloužená lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí.
16. Žalobkyně napadla rozsudek soudu I. stupně ve výrocích II. a III. včasným a přípustným odvoláním s odůvodněním, že soud I. stupně učinil nesprávná a neúplná skutková zjištění a věc nesprávně právně posoudil. Žalobkyně soudu I. stupně vytýkala, že řádně nezohlednil všechny skutečnosti, které byly z provedených důkazů zjištěny, tedy zejména že znalecké posudky, na kterých byla postavena obžaloba, byly následně v rámci odůvodnění zprošťujícího rozsudku označeny za nezákonné a nebylo k nim přihlíženo, a to ačkoli tyto posudky byly jedním ze základních pilířů nezákonného trestního stíhání a měly vliv na negativní medializaci věci a celkově na zásah do osobnostních práv žalobkyně. Žalobkyně namítala, že medializace případu byla z počátku trestního stíhání mimořádně vysoká, zatímco o zprošťujícím rozsudku již nebylo informováno natolik rozsáhle. Nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně, že se orgány činné v trestním řízení nepodílely na tom, že se trestní stíhání žalobkyně stalo veřejným. Žalobkyně byla přesvědčena, že medializace případu byla úmyslně způsobena Policií ČR, když usnesení o zahájení trestního řízení bylo Policií ČR nestandardně předáno obviněným, včetně žalobkyně, na jednání Rady hlavního města Prahy, ačkoli základním a standardním způsobem doručování dokumentů mezi policií a dotčenými osobami je zaslání usnesení poštou nebo datovou schránkou. Osobní doručení se využívá zcela mimořádně, a to zejména v případech, kdy je dotčená osoba nekontaktní, nebo převzetí pošty odpírá. Podle žalobkyně je třeba přičíst negativní medializaci případu k tíži státu i z toho důvodu, že trestní stíhání bylo postaveno na znaleckých posudcích osob jmenovaných soudy a že odsouzení žalobkyně v důsledku kárného provinění soudce přineslo negativní medializaci věci nad rámec běžného odsouzení. Žalobkyně brojila proti závěrům soudu I. stupně, že nebyly zjištěny zásahy v rodinné sféře žalobkyně. Žalobkyně poukazovala na to, že z důkazů vyplynulo, že po zahájení trestního stíhání žalobkyně zemřel její otec, který byl do té doby v podstatě zdrav, avšak po rozhovoru žalobkyně v televizi po sdělení obvinění byl velmi rozrušen a několik dnů na to zemřel. Žalobkyně tedy dovozovala, že její trestní stíhání mělo zásadní vliv na zdraví jejího otce a bylo podstatným důvodem, že nezvládl, že jeho dcera je trestně stíhaná, přičemž ke zhoršení jeho zdravotního stavu došlo ihned po televizních reportážích odvysílaných po zahájení trestního stíhání. Žalobkyně též upozorňovala na výpovědi svědků, z nichž vyplynulo, že se žalobkyně intenzivně věnovala svému trestnímu stíhání, že čas věnovaný trestnímu stíhání jí unavoval a znemožňoval jí starost o domácnost, že rodina měla obavy, aby nebylo do jejich domu něco podstrčeno, když už je proti žalobkyni vedeno vykonstruované trestní řízení a že žalobkyně podléhala konspiračním teoriím a chmurným náladám, což taktéž negativně ovlivňovalo rodinný život. Žalobkyně namítala, že soud I. stupně nesprávně neposuzoval z hlediska závažnosti zásahu i délku trestního stíhání, což odůvodnil tím, že žalobkyně za průtahy v řízení dostala odškodnění ve výši 64 750 Kč.
17. Žalobkyně dále ve svém odvolání poukazovala na to, že soud I. stupně sice provedl srovnání s rozsudky osob stíhaných v téže kauze, avšak že tyto nejsou bez dalšího srovnatelné. Žalobkyně měla za to, že soud I. stupně postupoval nesprávně, pokud žalobkyni nevyzval podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř., a to ve vztahu ke srovnatelným případům odškodnění. Žalobkyně zdůrazňovala, že její případ je srovnatelný s případem bývalého policejního ředitele Mgr. P. L., což však soud I. stupně neakceptoval. Žalobkyně poukazovala na to, že P. L. obdržel od žalované za velmi krátké trestní stíhání v přepočtu na dny mnohonásobně vyšší odškodnění než žalobkyně. Výši přiznaného zadostiučinění považovala žalobkyně za zcela nedostatečnou a v rozporu se základními principy spravedlnosti. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně ve výroku II. tak, že uloží žalované povinnost zaplatit žalobkyni jako náhradu nemajetkové újmy za její nezákonné trestní stíhání 6 510 041,80 Kč s příslušenstvím a přizná žalobkyni náhradu nákladů

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

řízení před soudy obou stupňů.

18. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že se plně ztotožňuje jak se skutkovými zjištěními, tak s právními závěry soudu I. stupně. Konstatovala, že soud I. stupně provedl velice rozsáhlé dokazování listinnými důkazy a výpověďmi svědků a žádný důkazní návrh nebyl pro nadbytečnost neproveden. Soud I. stupně se dle žalované ve svém rozhodnutí řádně vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, které správně skutkově vyhodnotil a též i správně právně posoudil. Ve vztahu ke komparaci trestní kauzy žalobkyně s odškodněním bývalého policejního prezidenta Mgr. P. L. a k žalobkyní tvrzené absenci poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. žalovaná uvedla, že ze strany soudu I. instance nedošlo k žádnému procesnímu pochybení, jelikož žalobkyně vylíčila všechny rozhodné skutečnosti a navrhla důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný.
19. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.). Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je částečně důvodné.
20. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů (body 5. až 33. odůvodnění jeho rozsudku), z kterých čerpal správná skutková zjištění (odvolacím soudem shrnutá pod body 3. až 10. tohoto rozsudku). Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil soud I. stupně přílehavým způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (převážně správně, s výjimkami rozvedenými dále) příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. (viz body 34. až 53. a 62. odůvodnění jeho rozsudku). Odvolací soud se tak se skutkovými a vesměs i právními závěry soudu I. stupně jako správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje.
21. Odvolací soud zejména sdílí závěr soudu I. stupně o tom, že trestním řízením vedeným na základě nezákonného rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně ze dne 26. 3. 2013) bylo zasaženo do osobnostní sféry žalobkyně, včetně oblasti zdravotní, že došlo k zásahům do jejího profesního, politického a společenského života, že došlo k poškození její cti a dobré pověsti a že v důsledku rozsáhlé medializace případu se trestní stíhání žalobkyně dostalo do širokého vědomí veřejnosti. Soud I. stupně správně určil celkovou délku trestního řízení, které ve vztahu k žalobkyni trvalo 7 let a 2 měsíce. Přílehavě též poukázal na povahu trestné činnosti, pro kterou byla žalobkyně trestně stíhána, zejména na to, že se měla trestných činů dopustit ve veřejné funkci vykonávané v hlavním městě Praze a správně zohlednil i to, že v případě žalobkyně její trestní stíhání pro uvedené trestné činy představovalo podstatnější zásah do jejích práv, než v případě jiných osob stíhaných za tutéž trestnou činnost, neboť žalobkyně byla v minulosti aktivním odpůrcem totalitního režimu a dlouhodobě se vymezovala vůči korupci. Odvolací soud též shledal správný závěr soudu I. stupně, že je namístě, aby bylo žalobkyni poskytnuto přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích, a to s ohledem na prokázané zásahy do života žalobkyně tak, jak je soud I. stupně podrobně rozebral v odůvodnění svého rozhodnutí pod bodem 51. (odvolací soud je shrnul pod body 4. až 10. tohoto rozsudku).
22. Odvolací soud se ztotožňuje s odvolací námitkou žalobkyně, že orgány Policie ČR zvolily při doručování usnesení o zahájení trestního stíhání zcela nestandardní postup, když jej žalobkyni, i jiným členům Rady hlavního města Prahy, předaly osobně na zasedání rady. Příslušníci policejního orgánu si museli být vědomi toho, že při takovém neobvyklém postupu se o trestní kauzu začnou neprodleně zajímat média, která jsou na zasedání rady zpravidla přítomna. Ačkoliv tedy odvolací soud sdílí závěr soudu I. stupně, že medializace trestního stíhání v kauze Xxx není plně přičitatelná státu, neboť je nepochybné, že by se tato kauza stala předmětem veřejného zájmu a tím i zájmu médií, má odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně za to, že k uvedenému postupu Policie ČR mělo být při rozhodování o výši zadostiučinění přihlédnuto.
23. Odvolací soud shledal jako důvodnou i odvolací námitku žalobkyně, že soud I. stupně nepromítl do výše odškodnění své zjištění, že zásahem pro žalobkyni v době jejího trestního stíhání bylo i Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

úmrtí jejího otce, které žalobkyně dávala do souvislosti se svým trestním stíháním. Z provedeného dokazování skutečně vyplynulo, že otec žalobkyně byl silně rozrušen z vystoupení žalobkyně v televizi bezprostředně po zahájení jejího trestního stíhání, a že cca 10 až 12 dnů poté zemřel, přičemž žalobkyně a její příbuzní tuto skutečnost subjektivně vnímají tak, že příčinou bylo právě trestní stíhání žalobkyně. Tato skutečnost, byť postavená zejména na subjektivním vnímání žalobkyně a osob jí blízkých, měla být dle odvolacího soudu vzata do úvahy při stanovení výše zadostiučinění, ačkoli nelze uzavřít, že by se jednalo o přímý důsledek zahájeného trestního stíhání žalobkyně. Je však nepochybné, že tato událost žalobkyni při současně probíhajícím trestním řízení tížila více, než pokud by nebyla trestně stíhána.

24. Ostatní odvolací námitky žalobkyně však odvolací soud nesdílí. Soud I. stupně zohlednil, že v průběhu trestního stíhání došlo k manipulaci s protokoly z hlavních líčení, za což byl následně i předseda senátu Městského soudu v Praze kárně stíhán, a to v bodech 51. a 59. odůvodnění jeho rozsudku, kdy právě z tohoto důvodu bylo odškodnění pro žalobkyni navýšeno. Zásahy, kterými argumentuje žalobkyně ve vztahu k rodinnému životu, soud I. stupně hodnotil jednak v oblasti zdravotního (xxxx) stavu žalobkyně, jednak v oblasti osobního života, cti a lidské důstojnosti (bod 51. odůvodnění napadeného rozsudku) a přihlédl k nim při stanovení výše odškodnění. Závěr soudu I. stupně ohledně zásahů do rodinného života žalobkyně proto nelze označit za chybný, když ten vycházel výhradně z hodnocení, zda došlo či nedošlo k narušení rodinných vazeb žalobkyně, například formou vzájemné nedůvěry, odcizení, rozpadu manželství, apod.
25. K argumentaci žalobkyně, že soud I. stupně nezohlednil, že žalobkyně byla trestně stíhána na základě dvou znaleckých posudků, které nakonec odvolací soud v odůvodnění zprošťujícího rozsudku označil za nezákonné a nebylo k nim přihlíženo, odvolací soud připomíná, že znalecký posudek je pouze jedním z mnoha druhů důkazů, které jsou v řízení před soudem hodnoceny jak samostatně, tak ve vzájemných souvislostech s ostatními důkazy, když teprve až po jejich komplexním posouzení může být učiněn závěr o důvodnosti či nedůvodnosti trestního stíhání, v rámci něhož nesmí být v případě odsouzení jakákoli pochybnost o vině. Podmínky pro zahájení trestního stíhání jsou naopak odlišné v tom směru, že trestní stíhání podle § 160 odst. 1 tr. řádu musí být zahájeno, pokud prověřováním zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin. K tíži státu proto nelze přičíst zahájení trestního stíhání žalobkyně na základě znaleckých posudků, které nakonec v rámci hodnocení veškerých důkazů neobstály.
26. Soud I. stupně hodnotil i délku trestního stíhání žalobkyně (bod 53.) a zcela správně vysvětlil, že z kritéria délky řízení nelze mechanicky činit určující hledisko, neboť trvání trestního stíhání může způsobovat jak kontinuální nárůst újmy, tak i pokles zásahů do osobnostní sféry poškozeného (bod 46.). Soud I. stupně též správně připomněl, že žalobkyně již byla samostatně odškodněna za nepřiměřenou délku soudního řízení (nikoli za průtahy, jak je uváděno v odvolání), a správně konstatoval, že pouze v důsledku délky řízení nebude přistupováno ke speciálnímu navýšení částky odškodnění, avšak že bude s délkou řízení pracováno v rámci porovnání s ostatními případy (bod 47.), což také učinil. Tento postup soudu I. stupně je souladný s judikaturou Nejvyššího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný pod číslem 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní). Odvolací soud dále dodává, že k jednotlivým odškodněním je třeba přistupovat individuálně a snažit se najít případ odškodnění co nejvíce srovnatelný, přičemž případné rozdíly v porovnávaných řízeních zohlednit navýšením či snížením částky odškodnění oproti srovnávanému případu a nikoli mechanicky přepočítávat odškodnění na dny vedení trestního stíhání jak činí žalobkyně. Újma způsobená nezákonným trestním stíháním totiž není přímo úměrná délce trestního stíhání.
27. Soud I. stupně v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (R 67/2016) provedl dostatečné srovnání případu žalobkyně s dalšími obdobnými případy (viz body 56. až 60. odůvodnění jeho rozsudku) a správně jako případ nejvhodnější ke srovnání vybral případ ve věci osoby spoluobviněné se žalobkyní, tj. případ vedený u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 C 24/2018, v němž Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

bylo poškozenému žalobci přiznáno odškodnění ve výši 300 000 Kč (byl stíhán ve stejné kauze Xxx, avšak jen 4 roky a 9 měsíců, nedotklo se ho období trestního stíhání, kdy docházelo k manipulaci s protokoly z hlavních líčení, nebyl jako žalobkyně 2 x nepravomocně odsouzen, jednalo se též o osobu politicky činnou na komunální úrovni, došlo k zásahům do psychiky a v politické oblasti). V této souvislosti odvolací soud uvádí, že soud I. stupně nepochybil, když žalobkyni nevyzval postupem podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. k označení dalších srovnatelných případů s případem žalobkyně. Postup podle citovaného ustanovení totiž směřuje k doplnění nedostatečných skutkových tvrzení a k označení důkazů k jejich prokázání, žalobkyně však veškeré rozhodné skutečnosti uvedla a důkazy k jejich prokázání označila.

28. Odvolací soud přesto při svém jednání seznámil účastníky řízení s dalším srovnatelným případem, který byl projednáván u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 25 C 218/2017 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 54 Co 57/2022, v němž byl ke srovnání použit i případ odškodnění Mgr. P. L.. Poškozenému žalobci bylo v citovaném řízení přiznáno odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání ve výši 400 000 Kč. Žalobce byl stíhán za hospodářské trestné činy, za něž byl ohrožen trestem odnětí svobody v rozpětí od 3 do 10 let, tedy vyšší trestní sazbou než žalobkyně v tomto řízení, jeho trestní řízení trvalo 4 roky a 9 měsíců, tedy kratší dobu než v případě žalobkyně. Trestní stíhání žalobce bylo rozsáhle medializováno, včetně uvádění jména a fotografií, byly vysílány reportáže v televizi, došlo k negativním zásahům do jeho profesního života, včetně negativních dopadů v jeho finanční sféře, došlo k narušení jeho důvěry ve fungování státu. Žalobce omezil své sociální kontakty na minimum a došlo u něj i k významným zásahům do osobního a rodinného života, který těžce nesl, že jeho trestní stíhání způsobilo xxxx problémy jeho těhotné manželky, u které se rozvinula těžká xxxx, a žalobce se obával i o to, jak celou situaci ponese jeho starší nezletilý syn. Žalobce byl zatížen stresem i v souvislosti s tím, že mu byla zástupcem Úřadu vlády ČR zaslána výzva k úhradě částky 77 milionů korun.
29. Bývalému policejnímu prezidentovi Mgr. P. L. byla na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání vyplacena žalovanou v rámci mimosoudního projednání částka 600 000 Kč. Mgr. P. L. byl po dobu jednoho roku stíhán pro trestný čin pomluvy a zneužití pravomoci úřední osoby a byl odškodněn za následky, ke kterým došlo v jeho osobním, profesním a společenském životě. Mgr. L. odešel z funkce policejního prezidenta a po 22 letech řádné služby byl propuštěn ze služebního poměru u Policie ČR. Zažíval příkoří a hanbu, musel čelit negativním reakcím ze strany okolí v místě, kde bydlí, mnoho obyvatel jej přestalo zdravit, odpovídat na pozdrav jemu i jeho manželce. Na podzim 2012 byl na objednávku Generální inspekce bezpečnostních sborů opakovaně šikanózně vyšetřován (podezření z neoprávněného pobírání nemocenských dávek, účast syna v motoškolce) s cílem najít cokoli dalšího, pro co by mohl být ještě trestně stíhán. Když byl následně zaměstnán jako vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality Magistrátu města xxx, začala opakovaně jeho skandalizace v médiích. Též různé úřední osoby zaměstnané u Ministerstva vnitra veřejně pronášely výroky o tom, že je pachatelem trestné činnosti a nemá právo zastávat takové místo ve státní správě. Pověst Mgr. L. jako policisty uvnitř policejního sboru utrpěla obrovským způsobem. Ministerstvo spravedlnosti konstatovalo, že při poskytnutí odškodnění přihlédlo k výjimečné situaci spočívající v tom, že Mgr. P. L. byl stíhán v pozici nejvyššího představitele Policie ČR a celé jeho trestní stíhání bylo rozsáhle medializováno.
30. Odvolací soud konstatuje, že jakkoliv nezpochybňuje zjištěnou závažnost zásahů do osobnostní sféry žalobkyně, je třeba znovu poukázat na to, že nelze mechanicky přepočítávat přiznaná odškodnění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním na délku trestního stíhání. Odškodnění přiznané Mgr. P. L. se odvíjelo od intenzity zásahů do jeho osobnostní sféry a zejména s přihlédnutím k tomu, že Mgr. P. L. byl stíhán v okamžiku, kdy byl jako policejní prezident osobou s nejvyšší funkcí u Policie ČR. Při současné masivní medializaci byly dopady trestního stíhání na jeho život skutečně mimořádné. Jeho případ proto dle odvolacího soudu nelze s případem žalobkyně zcela srovnávat.

31. Odvolací soud proto při úvahách o přiměřené výši odškodnění přihlédl kromě případu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 C 24/2018 (z něhož především vycházel soud I. stupně), také k případu vedenému u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 25 C 218/2017, a shledal, že zásahy do osobnostní sféry žalobkyně byly závažnější, než v obou uvedených případech. Také doba, po kterou byla žalobkyně trestnímu stíhání vystavena, byla mnohem delší, než v těchto případech. Poté, kdy odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně navíc přihlédl k nestandardnímu doručení usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyni a k časové souvislosti mezi zahájením trestního řízení a úmrtím otce žalobkyně, dospěl k závěru, že adekvátním odškodněním nemajetkové újmy způsobené žalobkyni nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání je 500 000 Kč, když vedle toho se žalobkyni dostalo i satisfakce morální, a to formou omluvy od Ministerstva spravedlnosti ze dne 13. 4. 2021.
32. Odvolací soud proto postupoval podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně v napadeném výroku II. změnil částečně tak, že uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 50 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky za dobu od 9. 4. 2021 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku; jinak rozsudek v tomto výroku jako věcně správný potvrdil podle § 219 o. s. ř.
33. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1, 2 a 3 o. s. ř. a § 146 odst. 2 větou první o. s. ř. Odvolací soud zohlednil poměr úspěchu a neúspěchu účastníků řízení jednak před soudem I. stupně a jednak před soudem odvolacím. Soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že s ohledem na to, že předmětem řízení před soudem I. stupně byl požadavek na náhradu nemajetkové újmy, avšak zároveň i požadavek a náhradu majetkové škody, ve vztahu k níž však z procesního hlediska zavinila zastavení řízení žalobkyně, a byla by tak povinna hradit náklady žalované ve smyslu § 146 odst. 2 věty první o. s. ř., byla v řízení před soudem I. stupně úspěšná žalovaná (její neúspěch byl v poměrně nepatrné části). Úspěšně žalované v řízení před soudem I. stupně tak vzniklo právo na náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč, a to za 13 režijních paušálů nezastoupeného účastníka po 300 Kč podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. Naopak v odvolacím řízení byla zcela úspěšná žalobkyně, a proto jí za odvolací řízení náleží náhrada nákladů ve výši 8 228 Kč, která se skládá z odměny právního zástupce žalobkyně za dva úkony právní služby (odvolání a účast u jednání odvolacího soudu) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, z částky 600 Kč jakožto paušální náhrady hotových výdajů právního zástupce žalobkyně za dva úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a 21 % DPH ve výši 1 428 Kč. S ohledem na to, že žalobkyni vznikla povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů za řízení před soudem I. stupně, uložil odvolací soud žalované povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 4 328 Kč (8 228 Kč minus 3 900 Kč). O místě plnění k rukám zástupce žalobkyně bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
34. Lhůtu k plnění ponechal odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně na patnáct dnů od právní moci rozsudku dle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř., když takto prodloužená pariční lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, přičemž odvolacímu soudu současně nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobkyni jakoukoliv újmu.
35. Výrok I. rozsudku soudu I. stupně nebyl dotčen odvoláním žádného z účastníků. Zůstal proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

Praha 30. listopadu 2022

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.